



Številka: 381-8/2018/20
Ljubljana, 22. junij 2018
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Dodatek k Načrtu razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020 – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi prvega odstavka 2. člena in šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13 in 47/13 – ZDU-1G in 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji SKLEP: Vlada Republike Slovenije je sprejela Dodatek k Načrtu razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020. <p style="text-align: right;">Mag. Lilijana Kozlovič GENERALNA SEKRETARKA</p>
Sklep prejmejo: <ul style="list-style-type: none">- Ministrstvo za javno upravo- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano- Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo- Ministrstvo za infrastrukturo- Ministrstvo za finance
Priloga: predlog Dodatka k Načrtu razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Boris Koprivnikar, minister za javno upravo
- mag. Bojan Križ, generalni direktor Direktorata za informacijsko družbo
- Janez Žužek, višji svetovalec, Direktorat za informacijsko družbo, Ministrstvo za javno upravo

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva: /

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora: /

5. Kratek povzetek gradiva:

Vlada Republike Slovenije je na 78. redni seji dne 10. 3. 2016 sprejela Načrt razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020 (Načrt NGN 2020), ki je strateški načrt Republike Slovenije za gradnjo širokopasovne infrastrukture, ki bo omogočila visoko hitrostni dostop do interneta. Na 112. redni seji dne 1. 12. 2016 pa se je seznanila s spiskom območij, ki so bele lise v geografskem segmentu goste poseljenosti, nadaljnjimi aktivnostmi na področju testiranja tržnega interesa v geografskem segmentu redke poseljenosti ter izvajanjem in sofinanciranjem investicij iz Načrta razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020.

Načrt NGN 2020 in obravnavani Dodatek k Načrtu razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020 (Dodatek k Načrtu NGN 2020) sta podlagi in strateški osnovi za uporabo sredstev Evropskih strukturnih in investicijskih skladov za sofinanciranje projektov gradnje širokopasovne infrastrukture. S sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) bo sofinancirana gradnja odprtih širokopasovnih omrežij naslednje generacije v devetih statističnih regijah. V kohezijski regiji Vzhodna Slovenija na območju Savinjske, Zasavske, Posavske statistične regije, statistične regije Jugovzhodna Slovenija in Primorsko - notranjske statistične regije in v kohezijski regiji Zahodna Slovenija na območju Osrednjeslovenske, Gorenjske, Goriške in Obalno - kraške statistične regije. V okviru Programa razvoja podeželja 2014 – 2020 bo iz Evropskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) sofinancirana gradnja širokopasovni omrežij naslednje generacije v lokalnih skupnostih v Pomurski, Podravski in Koroški statistični regiji.

Z namenom doseganja strateških ciljev Načrta NGN 2020 in ciljev Evropske digitalne agende 2020 bo MJU na osnovi obravnavanega Dodatka k Načrtu NGN 2020 v letu 2018 izvedel zaključno testiranje tržnega interesa. Ugotovljene bele lise bodo sofinancirane iz omenjenih Evropskih strukturnih in investicijskih skladov.

Ker pa izgradnja in omogočanje dostopa do širokopasovnih omrežij naslednje generacije sama po sebi še ne pomenita uresničitve željenega cilja v smislu postati giga-bitna družba v celoti, so v obravnavanem gradivu opredeljeni ukrepi za spodbujanje povpraševanja po storitvah dostopa do interneta. Obravnavani Dodatek k Načrtu NGN 2020 naslavlja tudi nove usmeritve in strateške cilje Evropske Komisije na področju elektronskih komunikacij in povezljivosti do leta 2025. Vizija Evrope je, da do leta 2025 postane giga-bitna družba.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij Študije o družbeno-ekonomskih vplivih vlaganja v širokopasovno infrastrukturo ugotavljajo močno medsebojno odvisnost med rastjo širokopasovnih priključkov in dvigom gospodarske rasti ter pozitiven vpliv na zaposlenost in produktivnost. OECD je ugotovil neposredno povezanost med rastjo širokopasovnih povezav in BDP. Tako naj bi 10-odstotni dvig širokopasovne povezljivosti povzročil rast BDP med 0,9 % in 1,5 %. V nekaterih primerih, odvisno od sestave gospodarstva, tudi še enkrat več. Širokopasovna omrežja naslednje generacije na podeželskih območjih omogočajo	DA

	<p>enakomeren razvoj podeželja in ustvarjanje ugodnega okolja za razvoj MSP.</p> <p>Podobno soodvisnost ugotavljajo tudi druge študije tako na makroekonomski (državni ravni) kakor tudi na mikroekonomski ravni, to je na ravni gospodinjstev. Izsledke študij o gospodarskih koristih vlaganja v širokopasovno infrastrukturo je mogoče združiti v naslednje ključne ugotovitve:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pogoj za digitalizacijo gospodarstva in podjetništva, • osnova za razvoj interneta stvari, • dvig BDP v kratkoročnem obdobju zaradi graditve širokopasovnih omrežij naslednje generacije, • ustvarjena nova delovna mesta za gradnjo novih infrastruktur, • povečana produktivnost v srednjeročnem obdobju zaradi prihranjenega časa in povečanja mobilnosti, • povečanje inovativnosti in omogočeni novi načini poslovanja zaradi povečane hitrosti širokopasovnega interneta, kar vodi do: <ul style="list-style-type: none"> – naprednejših spletnih storitev, – novih javnih storitev, – omogočanja dela na daljavo. 	
d)	<p>okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki</p> <p>Vlaganja v širokopasovno infrastrukturo prinašajo naslednje okoljske koristi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • večje zmogljivosti za obdelovanje večjega obsega on-line digitalnih vsebin, kar pomeni manj materialnega poslovanja in bo vodilo k: <ul style="list-style-type: none"> – videokonferencam, – manjši porabi papirja, – delu na daljavo. • nove vrste računalniških in omrežnih storitev: <ul style="list-style-type: none"> – internet stvari, – pametna omrežja, – pametna mesta – pametne vasi, – pametni domovi. 	DA
e)	<p>socialno področje</p> <p>Vlaganja v širokopasovno infrastrukturo prinašajo naslednje družbene koristi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koristi za potrošnike, ki vključujejo boljše socialne odnose med ljudmi ne glede na razdaljo, npr. družbeni mediji, 	DA

	<ul style="list-style-type: none"> • višje širokopasovne hitrosti omogočajo tudi: <ul style="list-style-type: none"> – izboljšane storitve, npr. souporaba/delitev video vsebin, – boljša uporabniška izkušnja in višja kakovost spletnih medijskih vsebin ter HD-prenosov, • izboljšani načini e-izobraževanja na daljavo, • izboljšana kakovost življenja z e-zdravstvenimi storitvami. 	
f)	<p>dokumente razvojnega načrtovanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij <p>Evropska komisija je 30. 10. 2014 potrdila Partnerski sporazum 2014–2020, 15. 12. 2014 pa še Operativni program izvajanja evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 (2. sprememba, potrjena s strani Evropske komisije 6. 12. 2017). Z njima so opredeljene prednostne naložbe, v katere bo Slovenija vlagala razvojna sredstva v naslednjem razvojnem obdobju do leta 2020. Načrt NGN 2020 je postavil strateške cilje na področju širokopasovne infrastrukture in strateško osnovo za uporabo sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP). V Dodatku k Načrtu NGN 2020 pa so opredeljene dodatne aktivnosti za doseg strateških ciljev.</p>	DA

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

Sprejem Dodatka Načrta razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020 nima neposrednih finančnih posledic, ker gre za strateški dokument, ki je načelno vodilo razvojnih aktivnosti na področju informacijske družbe. Finančne posledice bodo nastale z izvajanjem načrta, ki na zahtevo Evropske komisije (načrt je namreč predhodni pogoj za črpanje sredstev strukturnih skladov) vključuje tudi ključne prioritete in zagotovljena finančna sredstva. Glede na navedeno bo izvajanje načrta omejeno z razpoložljivimi sredstvi v okviru vsakokratnega veljavnega državnega proračuna, torej ob upoštevanju 23. člena Zakona o izvrševanju proračuna, ki določa, da je obseg sredstev za financiranje posameznih izdatkov lahko le v znesku, določenem s proračunom. Izvajanje načrta bo hkrati omejeno z razpoložljivimi sredstvi v okviru izvajanja Operativnega programa 2014-2020 in Programa razvoja podeželja 2014 - 2020.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
<p>Dodatek k Načrtu razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020 kot dokument nima neposrednih finančnih učinkov in ne vpliva neposredno na spremembo prihodkov ali odhodkov državnega proračuna.</p>				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> - prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, - odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, - obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma 				

projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

DA/NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/ **NE**
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA/ **NE**
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/ **NE**

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Javnost oziroma zainteresirani operaterji, lastniki omrežij elektronskih komunikacij ter drugi investitorji so in bodo sodelovali v postopku izražanja tržnega interesa za gradnjo širokopasovnih omrežij naslednje generacije na področju Republike Slovenije, ki je bil podlaga za določitev belih lis oziroma področij, kjer bo gradnja širokopasovnih omrežij naslednje generacije sofinancirana iz javnih sredstev. Predlog Dodatka k Načrtu razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020 je bil z objavo na spletnih straneh MJU posredovan v javno obravnavo od 1. 3. 2018 do 3. 4. 2018. V okviru javne obravnave sta svoje mnenje podala družba A1 in posameznik. Podrobna opredelitev do pripomb bo pred sprejetjem Dodatka v skladu z 204. členom Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12, 110/13, 40/14 – ZIN-B, 54/14 – odl. US, 81/15 in 40/17) objavljena na spletnih straneh ministrstva.	DA
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti: Ni relevantno	NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
Boris Koprivnikar Minister	

Prilogi:

- obrazložitev
- Dodatek k Načrtu razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020

Obrazložitev:

Vlada Republike Slovenije je na 78. redni seji dne 10. 3. 2016 sprejela Načrt razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020 (Načrt NGN 2020), ki je strateški načrt Republike Slovenije za gradnjo širokopasovne infrastrukture, ki bo omogočila visokohitrostni dostop do interneta. Načrt NGN 2020 je tudi podlaga in strateška osnova za uporabo sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR), Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in drugih javnih sredstev za sofinanciranje investicijskih projektov gradnje širokopasovne infrastrukture.

Z namenom določitve območij, na katerih bodo angažirana javna sredstva (t. i. belih lis) je MJU izvedlo dva kroga testiranja tržnega interesa v maju 2016 in oktobru 2016. Objavilo je javna poziva vsem zainteresiranim operaterjem in lastnikom omrežij elektronskih komunikacij ter drugim investitorjem, da izkažejo svoj tržni interes za gradnjo širokopasovnih omrežij naslednje generacije v Republiki Sloveniji v naslednjih treh letih v skladu z Načrtom NGN 2020.

Vlada Republike Slovenije se je na 112. redni seji dne 1. 12. 2016 seznanila s spiskom območij, ki so bele lise v geografskem segmentu goste poseljenosti, nadaljnjimi aktivnostmi na področju testiranja tržnega interesa v geografskem segmentu redke poseljenosti ter izvajanjem in sofinanciranjem investicij iz Načrta razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020.

MJU bo v letu 2018 izvedel Javni razpis za sofinanciranje gradnje odprtih širokopasovnih omrežij naslednje generacije »GOŠO 3«, s katerim bo s pomočjo sredstev ESRR in proračuna Republike Slovenije sofinancirana gradnja odprtih širokopasovnih omrežij naslednje generacije, ki bodo gospodinjstvom na območjih belih lis v geografskem segmentu redke poseljenosti omogočala širokopasovni dostop do elektronske komunikacijske storitev preko teh omrežij. S sredstvi ESRR bo sofinancirana gradnja odprtih širokopasovnih omrežij naslednje generacije v devetih statističnih regijah. V kohezijski regiji Vzhodna Slovenija na območju Savinjske, Zasavske,

Posavske statistične regije, statistične regije Jugovzhodna Slovenija in Primorsko - notranjske statistične regije in v kohezijski regiji Zahodna Slovenija na območju Osrednjeslovenske, Gorenjske, Goriške in Obalno - kraške statistične regije.

V okviru Programa razvoja podeželja 2014 – 2020 bo iz Evropskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) sofinancirana gradnja širokopasovni omrežij naslednje generacije v lokalnih skupnostih v Pomurski, Podravski in Koroški statistični regiji v geografskem segmentu redke poseljenosti.

Z namenom doseganja strateških cilje Načrta NGN 2020 in ciljev Evropske digitalne agende 2020 bo MJU na osnovi obravnavanega Dodatka k Načrtu NGN 2020 v letu 2018 izvedel zaključno testiranje tržnega interesa. Vanj bodo vključena vsa gospodinjstva, katerih naslovi bodo v času testiranja na območjih Slovenije, kjer še ne obstaja ustrezna infrastruktura elektronskih komunikacij, ki bi omogočala dostop do širokopasovnih elektronskih komunikacijskih storitev in hkrati na njih nikoli ni bil izražen tržni interes za gradnjo take infrastrukture in hkrati do sedaj niso bila območja belih lis, ki so bila vključena v sofinanciranje gradnje take infrastrukture z javnimi sredstvi. Na podlagi analize tako pridobljenih podatkov bo MJU skladno z Zakonom o elektronskih komunikacijah z zainteresiranimi investitorji podpisal dogovore, s katerimi se bodo le ti zavezali, da bodo v treh letih od njihovega podpisa zgradil širokopasovna omrežja naslednje generacije na območjih in v obsegu, kakršnega so izkazali v postopku testiranja tržnega interesa. Za tem bo MJU na svojih spletnih straneh javno objavil seznam gospodinjstev na belih lisah. Na podlagi tega se bodo izvedeli ukrepi za sofinanciranje gradnje odprtih širokopasovnih omrežij naslednje generacije s pomočjo sredstev ESRR, EKSRP in proračuna Republike Slovenije. Znesek javnega sofinanciranja na gospodinjstvo na beli lisi bo prilagojen glede na razpoložljiva sredstva in vzdržnost poslovnih modelov operaterjev elektronskih komunikacij.

Ker pa izgradnja in omogočanje dostopa do širokopasovnih omrežij naslednje generacije sama po sebi še ne pomenita uresničitve željenega cilja v smislu postati giga-bitna družba v celoti, je poleg izgradnje take infrastrukture potrebno doseči tudi dovolj veliko število dejansko priključenih gospodinjstev na širokopasovna omrežja naslednje generacije. Zato je potrebno dodatno spodbuditi gospodinjstva, ki jim je širokopasovna infrastruktura omogočena, da to infrastrukturo izkoristijo in se na taka visokozmogljiva omrežja dejansko priključijo z namenom uporabe vse naprednejših internetnih storitev. Spodbujanje povpraševanja po storitvah dostopa do interneta se bo izvajalo z različnimi aktivnostmi, s katerimi bi gospodarskim subjektom in prebivalcem približali pomen ter prednosti uporabe širokopasovnih storitev elektronskih komunikacij.

Dodatek k Načrtu NGN 2020 naslavlja tudi nove usmeritve in strateške cilje Evropske Komisije na področju elektronskih komunikacij in povezljivosti do leta 2025. Vizija Evrope je, da do leta 2025 postane giga-bitna družba. Na ravni Evropske unije je v pripravi nov Evropski zakonik elektronskih komunikacij. Splošni cilj prenovitve regulativnega okvira je zagotoviti konkurenčnosti usmerjen okvir, ki bo prinesel vseprisotno povezljivost kot podlago za enotni digitalni trg.

Vse navedeno potrjuje prizadevanja za uresničevanje v Načrtu NGN 2020 že zastavljenih strateških ciljev in narekuje načrtovanje dodatnih aktivnosti za njihovo doseganje ter pripravo novih strateških ciljev in aktivnosti na tem področju do leta 2025.



REPUBLIKA SLOVENIJA

DODATEK K NAČRTU RAZVOJA ŠIROKOPASOVNIH OMREŽIJ NASLEDNJE GENERACIJE DO LETA 2020

DOSTOP DO INTERNETA VISOKIH HITROSTI ZA VSE

Informacije o dokumentu

Naslov dokumenta	Dodatek k Načrtu razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020
Datum dokumenta	Junij 2018
Sodelujoči pri pripravi dokumenta	Ministrstvo za javno upravo ter zunanji deležniki

1 Vsebina

2 Uvod	2
3 Dosedanje aktivnosti iz Načrta NGN 2020.....	2
4 Nove usmeritve na področju elektronskih komunikacij.....	3
5 Načrtovanje dodatnih aktivnosti za dosego strateških ciljev.....	5
5.1 Zaključno testiranje tržnega interesa	5
5.2 Spodbujanje povpraševanja po storitvah dostopa do interneta.....	6
5.3 Upravljanje z radiofrekvenčnim spektrom.....	7
6 Sklepne ugotovitve.....	7

2 Uvod

Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju VRS) je na svoji 78. redni seji dne 10. 3. 2016 sprejela Načrt razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020 (v nadaljevanju Načrt NGN 2020). S tem je naložila pristojnemu ministrstvu, da pri operaterjih elektronskih komunikacij testira tržni interes za zagotavljanje širokopasovnega dostopa do interneta na način, kot je predviden v Načrt NGN 2020.

V interesu razvoja digitalne družbe in izkoriščanja priložnosti, ki jih omogočajo informacijsko komunikacijske tehnologije in internet za doseganje trajnih gospodarskih in družbenih koristi, kot so med drugim razvoj gospodarstva, večja konkurenčnost, nova kakovostna delovna mesta ter enakomeren razvoj podeželja in urbanih področij, je z Načrtom NGN 2020 postavila strateški cilj: do leta 2020 96 % gospodinjstvom zagotoviti širokopasovni dostop do interneta hitrosti vsaj 100 Mb/s in vsaj 30 Mb/s za 4 % gospodinjstev.

Hkrati je tudi naložila pristojnemu ministrstvu, da glede na izraženi tržni interes operaterjev elektronskih komunikacij pripravi spisek območij belih lis, s tem spiskom dopolni Načrt NGN 2020 ter o tem seznani VRS.

3 Dosedanje aktivnosti iz Načrta NGN 2020

Ministrstvo, MJU za področje informacijske družbe (do 22. 7. 2016 je bilo to Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, od 23. 7. 2016 pa je to Ministrstvo za javno upravo, v nadaljevanju MJU), je leta 2016 skladno z Načrtom NGN 2020 z namenom določitve belih lis na območju Republike Slovenije izvedlo dva kroga testiranja tržnega interesa v geografskem segmentu goste in geografskem segmentu redke poseljenosti. Iz testiranja tržnega interesa so bila izvzeta območja, ki so za namen gradnje odprtih širokopasovnih omrežij do tedaj že prejela sredstva iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (v nadaljevanju ESRR) ali Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (v nadaljevanju EKSRP) in mestne občine (v nadaljevanju MO) ter naselja z gostoto poseljenosti večjo od 500 preb./km².

Na podlagi izvedenih postopkov prvega kroga testiranja tržnega interesa ter opravljene analize pridobljenih podatkov o izraženem tržnem interesu zainteresiranih investitorjev je bilo ugotovljeno, da je 12 zainteresiranih investitorjev izkazalo tržni interes v geografskem segmentu goste poseljenosti za gradnjo omrežnih priključnih točk s pasovno širino vsaj 100 Mb/s na 212.688 gospodinjstvih in da je 10 zainteresiranih investitorjev izkazalo tržni interes v geografskem segmentu redke poseljenosti za gradnjo omrežnih priključnih točk s pasovno širino vsaj 30 Mb/s na 25.234 gospodinjstvih. VRS je bil tako na svoji 112. redni seji dne 1. 12. 2016 seznanjen s spiskom območij, ki so bele lise v geografskem segmentu goste poseljenosti, aktivnostmi na področju testiranja tržnega interesa v geografskem segmentu redke poseljenosti ter izvajanjem in sofinanciranjem investicij iz Načrt NGN 2020. Na spisku je bilo v segmentu goste poseljenosti 4.204 gospodinjstev na belih lisah ter v segmentu redke poseljenosti 176 gospodinjstev na belih lisah.

Z analizo podatkov o izkazanem tržnem interesu v drugem krogu testiranja je bilo na območjih belih lis v segmentu redke poseljenosti ugotovljeno 23.081 gospodinjstev, kjer interesenti niso imeli omogočenega dostopa do širokopasovnih elektronskih komunikacijskih storitev hitrosti najmanj 100 Mb/s. Seznam naselij, kjer so obstajala območja gospodinjstev na belih lisah v geografskem segmentu goste in redke poseljenosti za ciljno hitrost 100 Mb/s je bil objavljen na spletni strani MJU:

http://www.mju.gov.si/fileadmin/mju.gov.si/pageuploads/DID/Informacijska_druzba/NGN_2020/1_Obvestilo_splet_bl_NGN2020_081220_P.pdf

MJU je v mesecu septembru 2017 podpisal dogovore o izvedbi tržnega interesa za gradnjo širokopasovnih omrežij v naslednjih treh letih s šestimi zainteresiranimi investitorji, ki so izrazili tržni interes za gradnjo oziroma omogočanje na 199.315 omrežnih priključnih točkah.

Oktobra 2017 je MJU izvedel ponovno analizo vseh teh podatkov glede na stanje obstoječe širokopasovne infrastrukture v Sloveniji in na svoji spletni strani http://www.mju.gov.si/si/delovna_podrocja/informacijska_druzba/gradnja_odprtih_sirokopasovnih_omrezij_naslednje_generacije/ objavil seznama gospodinjstev na območjih belih lis v geografskih segmentih goste in redke poseljenosti na gospodinjstvo natančno. V segmentu goste poseljenosti je tako ugotovljeno 178 gospodinjstev na belih lisah in v segmentu redke poseljenosti 21.391 gospodinjstev na belih lisah, ki so predvidena za sofinanciranje gradnje odprtih širokopasovnih omrežij naslednje generacije z javnimi sredstvi.

4 Nove usmeritve na področju elektronskih komunikacij

Internet in digitalne tehnologije spreminjajo svet na vseh življenjskih področjih in v vseh poslovnih panogah. Evropa mora izkoristiti digitalno revolucijo ter ljudem in podjetjem ponuditi nove priložnosti, tako, da izkoristi prednosti enotnega trga Evropske unije (v nadaljevanju EU). Zato je Evropska komisija (v nadaljevanju EK) pripravila podroben načrt za oblikovanje enotnega digitalnega trga in s tem naredila korak naprej pri izpolnitvi ene od svojih najpomembnejših prednostnih nalog. Strategija za enotni digitalni trg sloni na treh stebrih¹:

- (1) boljši dostop potrošnikov in podjetij do digitalnega blaga in storitev po vsej Evropi;
- (2) oblikovanje ustreznega okolja in enakih konkurenčnih pogojev za razcvet digitalnih omrežij in inovativnih storitev;
- (3) čim boljše izkoriščanje potenciala rasti digitalnega gospodarstva, ter vključuje niz usmerjenih ukrepov, ki jih je treba izvesti za njeno uspešnost.

V okviru vizije Evrope, da do leta 2025 postane giga-bitna družba, je EK pripravila strategijo za doseg ciljev konkurenčnega enotnega digitalnega trga. Predlagala je ambiciozno prenovitev telekomunikacijskih pravil EU ter nove pobude za izpolnjevanje vse večjih potreb Evropejcev po poveztivosti in krepitev konkurenčnosti Evrope. Tako na delu kot tudi doma ali med potovanjem

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0192&from=EN>

Evropejci pričakujejo hitro in zanesljivo internetno povezavo. Spodbujanje naložb v zelo zmogljiva omrežja postaja vse pomembnejše na področjih izobraževanja, zdravstvenega varstva, proizvodnje, energetike in prevoza. V odgovor na te izzive in za pripravo evropske digitalne prihodnosti je EK predstavila tri strateške cilje glede povezljivosti do leta 2025²:

1. Vsi glavni spodbujevalci družbeno-ekonomskega razvoja, kot so šole, univerze, raziskovalna središča, prometna vozlišča, vsi ponudniki javnih storitev (na primer bolnišnice in javne uprave) in podjetja, ki slonijo na digitalnih tehnologijah, bi morala imeti dostop do zelo zmogljive – gigabitne – povezljivosti (ki uporabnikom omogoča prenos/nalaganje podatkov s hitrostjo enega gigabita na sekundo).
2. Vsa evropska gospodinjstva, tako v mestih kot na podeželju, bi morala imeti dostop do povezljivosti, ki omogoča hitrost prenosa vsaj 100 Mb/s in ki jo je mogoče nadgraditi na Gb/s.
3. Vsa urbana območja ter pomembnejše ceste in železnice bi morale biti neprekinjeno pokrite s 5G, tj. peto generacijo brezžičnih komunikacijskih sistemov. Kot vmesni cilj bi morale biti omrežje 5G komercialno na voljo v vsaj enem večjem mestu v vsaki državi članici EU do leta 2020.

V pripravi je tudi nov Evropski zakonik o elektronskih komunikacijah. Pri tem so bili opredeljeni trije sklopi težav³: 1) ovire na področju neovirane povezljivosti z vseprisotno, fiksno in mobilno zelo visokozmogljivo infrastrukturo za enotni digitalni trg, 2) primernost okvira za spopadanje s hitrimi spremembami trga in tehnološkimi spremembami ter 3) prekomerno regulacijo in neučinkovitost ter pomanjkanje usklajenosti, katerih posledica so nepotrebne upravne ovire. Splošni cilj prenovitve regulativnega okvira je zagotoviti h konkurenčnosti usmerjen okvir, ki bo prinesel vseprisotno neomejeno povezljivost kot podlago za enotni digitalni trg. To poleg že obstoječih pomeni uvedbo novega cilja glede zelo visokozmogljive povezljivosti na področju konkurence, notranjega trga in interesov končnih uporabnikov. Pri izvedeni analizi so bili opredeljeni naslednji trije posebni cilji, ki so povezani s splošnim ciljem: 1) prispevati k vseprisotni povezljivosti na notranjem trgu, 2) spodbujati konkurenco in povečati izbiro uporabnikov na notranjem trgu ter 3) poenostaviti regulativno ukrepanje in doseči skladnost na notranjem trgu. Notranji trg ostaja cilj okvira in podpira vsakega od teh ciljev, hkrati pa so bile ugotovljene tudi številne potencialne sinergije in kompromisi med njimi. Predlog direktive o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah bo nadomestil oziroma horizontalno združil področja, ki so ga doslej urejale štiri obstoječe direktive s področja elektronskih komunikacij. Gre za tako imenovano Okvirno direktivo, Direktivo o odobritvi, Direktivo o dostopu in Direktivo o univerzalni storitvi. Vse te direktive so bile sprejete leta 2009 in so spreminjale ureditev iz leta 2002. Glede na današnjo ureditev se spreminjajo predvsem:

² <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/communication-connectivity-competitive-digital-single-markettowards-european-gigabit-society>

³ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:c5ee8d55-7a56-11e6-b076-01aa75ed71a1.0011.02/DOC_1&format=PDF

1. ureditev dostopa do omrežij - postavitve zelo visokozmogljivih omrežij in hkrati ohranjanje ureditve dostopa prevladujočih udeležencev na trgu, da se zagotovijo konkurenčni trgi in možnosti uporabe končnih uporabnikov,
2. radiofrekvenčni spekter - vključitev zavezujočega in izvršljivega okrepljenega usklajevanja upravljanja spektra z namenom prilagoditve potrebam po omrežjih 5G v EU,
3. univerzalna storitev - uskladitev s tržnimi trendi in cenovna dostopnost širokopasovnih povezav,
4. področje storitev - poenostavitev regulativnih potreb sektorja ob upoštevanju razvoja na področju horizontalne zakonodaje o varstvu potrošnikov ter zagotavljanje storitev dostopa do interneta in komunikacijskih storitev, ki temeljijo na uporabi javnih številčnih virov, s ciljno razširitvijo posebnih regulativnih obveznosti na vse internetne komunikacijske storitve, da bi se zaščitili končni uporabniki in interesi javnih politik,
5. obveznost prenosa in elektronske programske vodnike - ohraniti obstoječe stanje z nekaj manjšimi spremembami,
6. številčenje - spremeniti okvir EU, da bi se obravnavala vprašanja usklajevanja in konkurence na trgu komunikacijskih storitev komunikacij med napravami (M2M) in
7. upravljanje - sprememba pristojnosti neodvisnih regulatorjev in sprememba sedanje strukture BEREC-a, da bi postal samostojna agencija z več nalogami, vključno z izvajanjem nekaterih pooblastil in boljšim pregledom trga, postopki za dodelitev številčenja in spektra. Skupina za politiko radijskega spektra (RSPG) bo še naprej svetovalni organ strokovne skupine Evropske komisije, ki opredeljuje in usklajuje poglede nacionalnih uprav na pomembna strateška vprašanja na področju politike spektra in s tem povezanega razvoja.

V okviru teh so še posebne pozornosti deležni dostop do visokozmogljivih omrežij, spekter, ki vključuje tudi 5G, povratni klici 112 ter pravice končnih uporabnikov.

Vse navedeno potrjuje prizadevanja VRS za uresničevanje v Načrtu NGN 2020 že zastavljenih strateških ciljev in narekuje načrtovanje dodatnih aktivnosti za njihovo doseganje ter pripravo novih strateških ciljev in aktivnosti na tem področju do leta 2025. Hkrati se VRS zaveda izjemnega pomena sodelovanje vseh deležnikov na trgu elektronskih komunikacij, zato bo vse zainteresirane deležnike povabila k sodelovanju z namenom uspešnega uresničevanja že zastavljenih ter v postopkih načrtovanja novih ciljev in ukrepov.

5 Načrtovanje dodatnih aktivnosti za doseganje strateških ciljev

5.1 Zaključno testiranje tržnega interesa

MJU bo v letu 2018 izvedel Javni razpis za sofinanciranje gradnje odprtih širokopasovnih omrežij naslednje generacije »GOŠO 3«, s katerim bo s pomočjo sredstev ESRR in proračuna Republike Slovenije sofinancirana gradnja odprtih širokopasovnih omrežij naslednje generacije, ki bodo gospodinjstvom na območjih belih lis v geografskem segmentu redke poseljenosti omogočala širokopasovni dostop do elektronske komunikacijske storitve preko teh omrežij. S sredstvi ESRR bo

sofinancirana gradnja odprtih širokopasovnih omrežij naslednje generacije v devetih statističnih regijah. V kohezijski regiji Vzhodna Slovenija na območju Savinjske, Zasavske, Posavske statistične regije, statistične regije Jugovzhodna Slovenija in Primorsko - notranjske statistične regije in v kohezijski regiji Zahodna Slovenija na območju Osrednjeslovenske, Gorenjske, Goriške in Obalno - kraške statistične regije.

V okviru Programa razvoja podeželja 2014 – 2020 iz Evropskega sklada za razvoj podeželja bo z javnim razpisom Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano sofinancirana gradnja širokopasovnih omrežij naslednje generacije v lokalnih skupnostih v Pomurski, Podravski in Koroški statistični regiji v geografskem segmentu redke poseljenosti.

Z namenom doseganja strateških ciljev Načrta NGN 2020 in ciljev Evropske digitalne agende 2020 bo MJU v letu 2018 izvedel zaključno testiranje tržnega interesa. Vanj bodo vključena vsa gospodinjstva, katerih naslovi bodo v času testiranja na območjih Slovenije, kjer še ne obstaja ustrezna infrastruktura elektronskih komunikacij, ki bi omogočala dostop do širokopasovnih elektronskih komunikacijskih storitev in hkrati na njih nikoli ni bil izražen tržni interes za gradnjo take infrastrukture in hkrati do sedaj niso bila območja belih lis, ki so bila vključena v sofinanciranje gradnje take infrastrukture z javnimi sredstvi. Na podlagi analize tako pridobljenih podatkov bo MJU skladno z Zakonom o elektronskih komunikacijah z zainteresiranimi investitorji podpisal dogovore, s katerimi se bodo le ti zavezali, da bodo v treh letih od njihovega podpisa zgradil širokopasovna omrežja na območjih in v obsegu, kakršnega so izkazali v postopku testiranja tržnega interesa. Za tem bo MJU na svojih spletnih straneh javno objavil seznam gospodinjstev na belih lisah. Na podlagi tega se bodo izvedeli ukrepi za sofinanciranje gradnje odprtih širokopasovnih omrežij naslednje generacije s pomočjo sredstev ESRR, EKSRP in proračuna Republike Slovenije. Znesek javnega sofinanciranja na gospodinjstvo na beli lisi bo prilagojen glede na razpoložljiva sredstva in vzdržnost poslovnih modelov operaterjev elektronskih komunikacij.

5.2 Spodbujanje povpraševanja po storitvah dostopa do interneta

Ker izgradnja in omogočanje dostopa do širokopasovnih omrežij sama po sebi še ne pomenita uresničitve željenega cilja v smislu postati giga-bitna družba v celoti, je poleg izgradnje take infrastrukture potrebno doseči tudi dovolj veliko število dejansko priključenih gospodinjstev na širokopasovna omrežja, ki jih taka infrastruktura zagotavlja. Zato je potrebno dodatno spodbuditi gospodinjstva, ki jim je širokopasovna infrastruktura omogočena, da to infrastrukturo izkoristijo in se na taka visokozmogljiva omrežja dejansko priključijo z namenom uporabe vse naprednejših internetnih storitev. Skladno z Operativnim programom za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 (v nadaljevanju OP) in sprejetimi spremembami z dne 6. 12. 2017 bo resorno ministrstvo na celotnem območju Slovenije izvedlo ukrepe za spodbujanje povpraševanja po storitvah dostopa do interneta, s katerimi bo dosežena višja penetracija širokopasovnih priključkov v omrežjih elektronskih komunikacij, kjer je ustrezna infrastruktura na voljo, in hkrati spodbujena gradnja širokopasovne infrastrukture za hitrosti 100 Mb/s z zasebnimi sredstvi tam, kjer ustrezne infrastrukture še ni.

Spodbujanje povpraševanja po storitvah dostopa do interneta se bo izvajalo z različnimi aktivnostmi s katerimi bi gospodarskim subjektom in prebivalcem približali pomen, ter prednosti uporabe

širokopasovnih storitev elektronskih komunikacij. Za doseganje giga bitne družbe je ključnega pomena prehod v družbo znanja, kjer je potrebno dvigniti pomen vseživljenjskega učenja tudi na področju informacijske družbe. Gospodinjstvom in končnim uporabnikom pa največjo oviro pri vključevanju in uporabi naprednih internetnih storitev predstavljata fizična dostopnost do zmogljive širokopasovne infrastrukture, cenovna dostopnost do zelenih internetnih storitev ter nepoznavanje vseh možnosti in prednosti uporabe tovrstnih storitev. S celovitim pristopom bo dosežena višja penetracija širokopasovnih priključkov na območju celotne Slovenije.

5.3 Upravljanje z radiofrekvenčnim spektrom

Slovenija bo aktivno pristopila k izboljšanju koordinacije upravljanja spektra, kar bo vsekakor spodbudilo nadaljnje investiranje in posledično prispevalo k ambicioznim ciljem povezljivosti EU z namenom prilagoditve potrebam po omrežjih 5G kot »vse-evropskega« projekta. Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljevanju AKOS) bo pripravila v letu 2018 strategijo upravljanja z radiofrekvenčnim spektrom skladno z Zakonom o elektronskih komunikacijah. V njej bo predvidena uskladitev uporabe spektra s sosednjimi državami v najkrajšem možnem času. Frekvenčni spekter v pasu 700 MHz je v Sloveniji za mobilne komunikacije že sproščen, avkcija se načrtuje v letu 2018. V tem času bo razpoložljivi spekter v tem pasu na voljo testiranju za potrebe gradnje radijskih sistemov za uporabnike s področja sistema za javno varnost ter zaščito in reševanje (PPDR), pametna omrežja (M2M) in povezane avtonomne vožnje (CAD - Connected Autonomous Driving). AKOS bo v najkrajšem možnem času razpoložljivi spekter v pasu 3400 do 3800 MHz dal na voljo za potrebe testne uporabe 5G, najkasneje pa v redno uporabo do leta 2020. Frekvenčni spekter v pasu 26 GHz (24,25 - 27,5 GHz) bo tako v Evropi kot tudi v Sloveniji v naslednjih letih zagotovil izjemno visoko zmogljivost za inovativne nove storitve ter s tem omogočal dodatne koristi 5G novim poslovnim modelom in sektorjem gospodarstva. V primeru potreb in izraženega interesa pa bo AKOS lahko podelil frekvenčne spektre za testno uporabo tudi v ostalih frekvenčnih pasovih, primernih za 5G, za obdobje do predvidenih javnih razpisov za njihovo podelitev za redno obratovanje.

6 Sklepne ugotovitve

VRS bo še naprej budno spremljala tehnološki razvoj in dogajanja na trgu elektronskih komunikacij ter aktivno sodelovala pri pripravi novega Evropskega zakonika o elektronskih komunikacijah. Glede na morebitne novonastale razmere bo VRS pripravila nove strateške usmeritve in ukrepe ter po potrebi predlagala novo zakonodajo na tem področju.